

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2848/2020
27.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Игор Златковић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Водовод“ Врање, кога заступа пуномоћник Марија К. Јанићијевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и утврђења постојања радног односа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2025/2019 од 08.07.2020. године, у седници одржаној 27.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија туженог и **ПРЕИНАЧУЈУ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2025/2019 од 08.07.2020. године и пресуда Основног суда у Врању П1 1094/18 од 16.05.2019. године, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужиоца да се поништи као незаконито решење туженог о престанку радног односа број ... од ...2016. године и утврди да је код туженог засновао радни однос на неодређено време од ...2016. године, што би тужени био дужан да призна и распореди га на радно место према његовој стручној спреми, знању и способностима.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 52.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате и трошкове ревизијског поступка у износу од 33.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 1094/18 од 16.05.2019. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев и поништено као незаконито решење туженог о престанку радног односа број ... од ...2016. године, па се утврђује да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог од ...2016. године што је тужени дужан да призна и распореди тужиоца на радно место према његовој стручној спреми, знању и способностима. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 105.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2025/2019 од 08.07.2020. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14) и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је са туженим закључио уговор о раду на одређено време2014. године, са периодом рада од 17.06.2014. до 16.09.2014. године на радном месту ... „...“ у грађевинској оперативи туженог са прецизно дефинисаним описом послова. По истеку овог уговора тужилац је са туженим закључио више уговора о раду на одређено време за исте послове и у току трајања последњег уговора о раду 14.04.2016. године, тужилац је прихватио и потписао анекс уговора о раду којим је измењено радно место и опис послова, тако што је уговорено да тужилац обавља послове на радном месту ... у Сектору за ... Тужилац је и након закључења анекса обављао исте послове ... „...“ све до 30.06.2016. године када се последњи пут потписао у свесци примопредаје дужности, а све по налогу туженог. Након тога тужилац је почео да обавља послове ... од 04.07.2016. године а решењем о престанку радног односа број ... од ...2016. године, тужиоцу је престао радни однос заснован уговором о раду на одређено време број ... од2015. године због истека рока на који је закључен.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да је тужилац на основу више сукцесивно закључених уговора о раду на одређено време, обављао код туженог исте послове који су систематизовани актом послодавца и који се обављају стално и континуирано у оквиру делатности послодавца, у трајању дужем од 24 месеца, па је дошло до преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време применом новелиране одредбе члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05 ... 75/14). Зато је поништено као незаконито решење о престанку радног односа и обавезан тужени да тужиоца врати на рад.

По оцени Врховног касационог суда основано се ревизијом туженог указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

По члану 37. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05 ... 54/09) који је био на снази у време закључења првог уговора о раду на одређено време прописано је да се радни однос заснива за време чије је трајање унапред одређено када су у питању сезонски послови, рад на одређеном пројекту, повећање обима посла које траје одређено време и слично, за време трајања тих потреба с тим што тако заснован радни однос непрекидно или са прекидима не може трајати дуже од 12 месеци. Према ставу 2. и 4. истог члана прекидом из става 1. тог члана не сматра се прекид рада краћи од 30 радних дана, а радни однос заснован на одређено време постаје радни однос на

неодређено време ако запослени настави да ради најмање 5 радних дана по истеку рока за који је заснован радни однос.

Новелираном одредбом члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 75/14 од 21.07.2014. године) прописано је да се уговор о раду може закључити на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба (став 1.), односно да послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца (став 2.), да се прекид краћи од 30 дана не сматра прекидом из става 2. (став 3.) и да ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама тог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање 5 радних дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време (став 6.).

Тужени је јавно предузеће које по члану 2. став 1. тачка 5. Закона о буџетском систему, спада у кориснике јавних средстава, па се у односу на њега примењују одредбе и тог закона. Законом о изменама и допунама тог Закона („Службени гласник РС“ број 108/2013 од 06.12.2013. године) у члану 27е додати су нови ставови 34. и 35. којима је прописано да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, а изузетно од тог става радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Наведена одредба члана 27е став 34. Закона, новелирана је каснијим изменама и допунама („Службени гласник РС“ број 142/2014 од 25. децембра 2014. године, 103/2015 од 14.12.2015. године и 99/2016 од 12.12.2016. године), тако да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних односно упражњених радних места до 31. децембра 2016. године, односно до 31. децембра 2017. године. Чланом 105. наведеног закона прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

Имајући у виду наведено, нижестепени судови су одлучујући о захтеву тужиоца применили одредбе Закона о раду, пропуштајући да примене одредбе Закона о буџетском систему с обзиром да је тужени корисник јавних средстава. Наведене одредбе Закона о буџетском систему којима је прописана забрана заснивања радног односа са новим лицем, ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места су *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду којима се прописују услови за преображај радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време (што произилази из одредбе члана 105. тог закона). Код утврђеног да је тужилац на основу више сукцесивно закључених уговора о раду на одређено време обављао исте послове и да је оспореним решењем туженог од 29.07.2016. године, тужиоцу престао радни однос заснован уговором о раду на одређено време због истека рока на који је закључен, то се у конкретном случају имају применити наведене одредбе Закона о буџетском систему којима је било забрањено запошљавање нових лица у јавном сектору ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места осим у

изузетним случајевима уз сагласност надлежног органа Владе. Зато супротно закључу нижестепних судова није било услова да радни однос тужиоца на одређено време по сили закона прерасте у радни однос на неодређено време, па је из наведених разлога Врховни касациони суд преиначио нижестепене одлуке и одбио као неоснован тужбени захтев.

Тужени је успео у поступку по ревизији, па му на основу чланова 153. став 1, 154, 163. став 2. и 165. став 2. ЗПП, припадају трошкови првостепеног поступка за састав одговора на тужбу од стране адвоката у износу од 16.500,00 динара и заступање од стране адвоката на два одржана рочишта по 18.000,00 динара (укупно 52.500,00 динара) са траженом законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате, као и трошкови за састав ревизије од стране адвоката у износу од 33.000,00 динара, све према важећој Тарифи о наградама и накнади трошкова за рад адвоката. Трошкови за састав жалбе на првостепену пресуду нису досуђени јер ово правно средство није саставио адвокат.

На основу члана 416. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић